
GLAVA 15

Studijske posjete

15.1 Srednja pomorska škola Kotor učešnica projekta Blue Skills

Srednja pomorska škola Kotor uključena je u međunarodni projekt *Blue Skills*. Zadatak ovog Projekta jeste da obezbijedi mobilnost učenika i nastavnika srednjih pomorskih i turističkih škola regiona, odnosno da omogući nesmetan boravak učenika i nastavnika naše Škole u nekoj od pomorskih škola regiona i obratno.

U projekat su uključene pored Crne Gore još i Italija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina i Albanija. U Crnoj Gori projekat realizuju Zavod za školstvo, Srednja pomorska škola i Srednja turistička škola iz Herceg Novog.

Savjetovanje učesnika Projekta realizuje se ovih dana u Herceg Novom, a učesnici su juče bili i u studijskoj posjeti našoj Školi odakle nose izuzetno pozitivne utiske.

Predstavnici Srednje pomorske škole u ovom projektu su: Biljana Petrović-Njegoš, Marjan Brčić i Blažo Đurović.

Slika 107: Obraćanje direktora učesnicima projekta

Slika 108: Obilazak Škole

Slika 109: Blue Skills radionica u Herceg Novom

15.2 Srednja pomorska škola dio projekta *Blue Skills* u Valoni (Albanija)

Delegacija profesora Srednje pomorske škole učestvovala je 7. i 8. novembra 2016.god. u projektu *Blue Skills* u Valoni (Albanija). Našu Školu predstavljali su profesori Marjan Brčić i Blažo Đurović, a pored njih članovi crnogorske delegacije bili su još: Nevena Čabrilo, predstavnica Zavoda za školstvo, dva profesora Srednje mješovite škole iz Herceg Novog – Danijela Uskoković i Nina Bećirović te menadžerka projekta Bojana Leković.

Cilj projekta jeste integrisanje obrazovnih sistema u Jadranskoj regiji, podizanje nivoa srednjoškolskog obrazovanja, stvaranje uslova za veću mobilnost učenika, uzajamno priznavanje srednjoškolskih programa i diploma te snažno povezivanje obrazovnih institucija.

Razmjena znanja i iskustava kao i jačanje konkurentnosti obrazovnih programa u Jadranskoj regiji predstavlja posebnu vrijednost projekta, budući da je projekat u potpunosti usklađen sa Strateškim okvirom Evropa 2020.

Slika 110: Crnogorska delegacija (sa lijeva na desno): Danijela Uskoković, Nevena Čabrilo, Nina Bećirović, Marjan Brčić, Blažo Đurović i Bojana Leković

Slika 111: Predstavnici Škole: Blažo Đurović (lijevo) i Marjan Brčić (desno)

Slika 112: Crnogorska delegacija na konferenciji (sa lijeva na desno): Bojana Leković, Nevena Čabrilo, Marjan Brčić, Nina Bećirović i Danijela Uskoković

Slika 113: Blue Skills sastanak u Valoni

Slika 114: Studijska posjeta brodogradilištu *Paša Liman*

Zadatak naše delegacije bio je da učestvuje u izradi procjene ishoda učenja (*Typical Situation Sheet (SST)*) nakon razmjene učenika, a u smislu EU ključnih kompetencija, te razvijanje zajedničkog evaluacionog okvira.

Napravljen je i katalog planova (agendi) posjeta čiji će cilj biti upoznavanje posjetilaca sa školama koje su i same dio projekta, kao i upoznavanje sa privrednim subjektima u njihovoј branši i njihovom regionu.

Naša delegacija napravila je plan posjete našoj Školi, tom prilikom posjetioci će se upoznati kako sa radom naše Škole tako i sa privrednim subjektima koji se bave pomorstvom u Boki Kotorskoj.

Marjan Brčić i Blažo Đurović, prof.

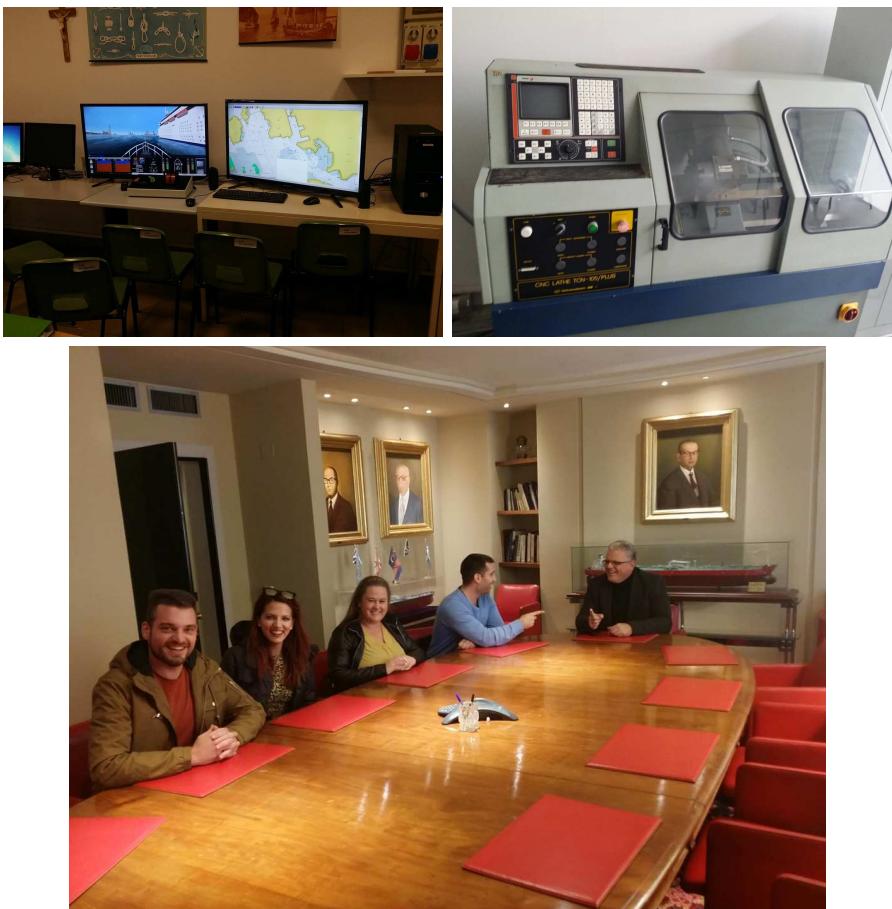
15.3 Studijsko putovanje u Italiju u okviru projekta *Blue Skills*

U sklopu projekta *Blue Skills*, Pomorska škola Kotor bila je pozvana na studijsko putovanje u Italiju od 14. do 18. novembra 2016. godine. Studijsko putovanje je uključivalo posjete pomorskim školama u regijama Marche i Abruzzo. Kao predstavnici škole išli su direktor škole Veljko Botica i profesor logističke grupe predmeta Miloš Trivić. Osim nas, bili su uključene i kolege iz Hrvatske, iz Pomorske škole Zadar.

Za prvi dan našeg putovanja planiran je odlazak u grad Fano koji se nalazi u središnjoj Italiji, na zapadnoj obali Jadrana. Grad ima približno 65 000 stanovnika i oko 50 crkvi. Neke crkve su bile pogodjene jakim potresom koji se nedavno dogodio u Italiji. Taj grad se bavi turizmom, ribarstvom i proizvodnjom namještaja. Posjetili smo Pomorsku školu *Alessandro Volta*. Ta škola ima oko 800 učenika. Učenici idu pet godina u školu. U školi postoje tri smjera od kojih je jedan nautika. Upoznali smo njihove profesore

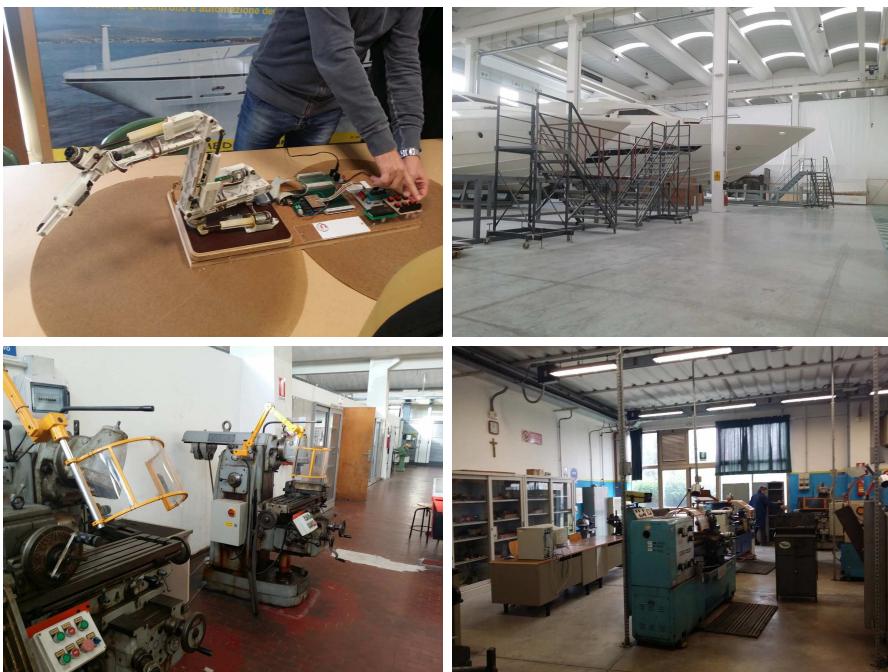

Slika 115: Studijsko putovanje u Italiju

Slika 116: Studijsko putovanje u Italiju

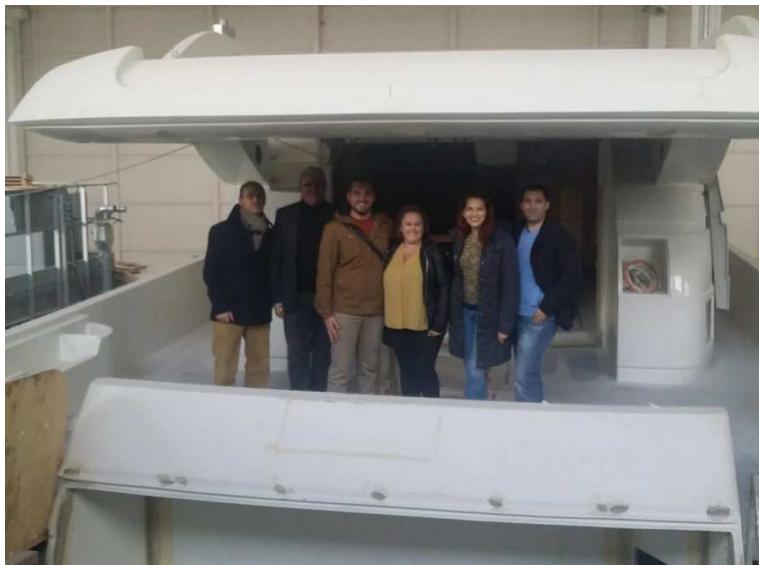
i učenike, uputili su nas u način rada škole i u literaturu koju koriste. Profesori su nam pokazali na koji način se održava nastava u školi, kao i u radionicama i laboratorijama gdje izvode praksu. Nakon toga smo otišli u turističku posjetu gradu, a obišli smo i tankersku kompaniju pod nazivom *Montanari*. Ta kompanija ima 28 brodova na kojima većinom rade Indijci (75%), Italijani (24%) i Rumuni (1%). Razgledali smo njihove kancelarije, upoznali se s radom kompanije, te su nam pokazali dio lima, tačnije kako izgleda unutrašnja oplata za skladište LNG broda za ukapljene plinove. Kvadratni metar tog lima košta 10 000 dolara. Nakon ručka u toj kompaniji, otišli smo u brodogradilište. Posjetili smo kompaniju *Dominator*, koja se bavi izgradnjom luksuznih jahti. Pokazali su nam jahte koje su u izgradnji. Za proizvodnju jahti potrebno im je

Slika 117: Studijsko putovanje u Italiju

6-12 mjeseci. Godišnje poizvedu 3-5 jahti čija ukupna vrijednost iznosi oko 16 miliona eura. Na kraju smo se prošetali jahtom na 3D simulatoru.

Druga pomorska škola koju smo posjetili nalazi se u Ankoni, pod imenom *Volterra*. Tu školu pohađa 1.200 učenika, imaju i učenike iz Hrvatske, škola traje pet godina, znači imaju 5 razreda i njihov školski čas traje 60 min. Nastava u toj školi se sprovodi na način da se najviše pažnje pridaje predmetima u struci, dok je nastava opšteobrazovnih predmeta prilagođena striktno budućem zanimanju, npr. iz matematike uče samo gradivo koje im treba za struku. Valjda naglasiti da opšteobrazovne predmete imaju samo u prve dvije godine. Ipak, nakon završetka te škole dolazi do problema s državnom maturom jer učenici nisu dovoljno pripremljeni za polaganje državne mature, moguće upravo zbog gore objašnjenoog načina stupanja gradivu. Škola ima dva sektora nautiku i aeronautiku, pet smjerova od kojih je jedan logistika i špedicija. Upoznali smo se s njihovim profesorima engleskog jezika i mehanike koji su nas proveli kroz školu. U svakoj učionici gdje se održavaju predmeti vezani za struku postoji i radionica, tako da učenici svu teoriju vide

Slika 118: Studijsko putovanje u Italiju

na praktičnim primjerima. Pokazali su nam informatičke učionice, te laboratorije mehanike, mehatronike, elektronike i simulatore. U nekim laboratorijima su nam pokazali, na primjerima, kako koji uređaj radi pa smo tako vidjeli 3D printer koji zapravo stvara novi uređaj. Posjetu školi su dobro organizovali, uključili su se i učenici i profesori. Pokazali su nam svoju biblioteku, u biblioteci smo vidjeli njihove udžbenike iz engleskog jezika i matematike. Na kraju su nam učenici pokazali muzej čije postavke sami pripremaju u vannastavnim aktivnostima.

Dan prije povratka kući stigli smo u regiju Abruzzo. Posjetili smo državni pomorski institut u Ortoni. Na samom ulazu u školu dočekali su nas učenici i direktor te škole. Škola broji 652 učenika. Kroz tu školu i njihove laboratoriјe proveli su nas učenici koji godišnje provedu na brodu oko mjesec dana, u svakom razredu. Tačnije 2-3 sata, 1-2 puta mjesečno učenici idu na školski brod *San Tommaso*. Učenici su nam pokazali simulatore, brodski motor kao i planetarijum. Nakon obilaska škole u njihovoј dvorani imenom *Sala Nautica* pogledali smo film o školi. Na samom kraju posjete odveli su nas u luku u kojoj se nalazi njihov školski brod, na brodu su nas počastili ručkom.

Poslijepodne smo proveli u razgledanju grada Peskara, koji je

glavni grad regije Abruzzo. U Peskari živi oko 122 000 stanovnika. Nalazi se na jadranskoj obali, na ušću rijeke Aterno. Turizam je jedna od najvažnijih grana tog grada. Od samog centra grada proteže se šetalište dugo 6 km, koju od plaže dijele mnogobrojni restorani. Peskara ima važnu međunarodnu vazdušnu luku i jednu od najvažnijih i najvećih turističkih luka Jadranskog mora i Italije.

Na kraju ovog studijskog putovanja vratili smo se u Kotor puni utisaka. Lijepo je bilo upoznati slične škole u drugoj državi, susresti se s njihovim profesorima, učenicima, radom i literaturom. Upoznali smo neke nove načine, sredstva i mogućnosti realizacije nastave koje ćemo možda u nekoj bliskoj budućnosti moći primjenjivati u našim školama.

Miloš Trivić, prof.

15.4 Završna konferencija Projekta *Blue Skills*

Završna konferencija Projekta *Blue Skills* održana je 24.novembra 2016.godine u Trstu. Našu školu predstavljala je pedagogica Biljana Petrović-Njegoš.

Na završnoj konferenciji medijima i široj javnosti predstavljen je Projekat kao podrška regionalnoj saradnji u obrazovanju za takozvane *plave vještine* u oblasti pomorstva i turizma. Promovisan je i vodič sa popisom škola iz Italije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Albanije i Crne Gore koje su učestvovali u Projektu i koje su svojim potencijalnim gostima i saradnicima ponudile program studijske posjete. Iz Crne Gore, osim naše škole uključena je i Srednja škola *Ivan Goran Kovačić* iz Herceg Novog sa svojim turističkim smjerom.

U okviru završne konferencije organizovane su i studijske posjete Pomorskoj školi u Trstu, zatim pogonu za proizvodnju *Monte Karlo jahti* u Monfalkoneu, fabrici za proizvodnju brodskih motora *Vart-sila* i Luci u Trstu.

Biljana Petrović – Njegoš, pedagogica

Slika 119: Završna konferencija *Blue skills* projekta

15.5 Bili smo domaćini gimnazijama *Slobodan Škerović* i *Stadtisches stiftsgymnasium*

Kolege iz Podgorice upoznale su nas sa učenicima i kolegama iz Njemačke i objasnile nam kako su njihova Gimnazija i Gimnazija iz Xanten-a partnerske škole, te kako to partnerstvo traje već tri godine.

Partnerstvo podrazumijeva razmjenu učenika, a učenici su smješteni u porodicama. Koleginica Maja Vuković ocjenjuje partnerstvo kao veoma dragocjeno, da su utisci i iskustva i učenika i roditelja veoma pozitivni, kako sa njihove strane tako i sa strane porodica i kolega iz Njemačke.

Posjeta nošoj Školi dio je njihovog plana i programa, kako nam je objašnjeno – učenicima je dok su na razmjeni i u partnerskoj školi osmišljena bogata paleta sadržaja od radionica, predavanja, posjeta znamenitostima do posjeta drugim srednjim školama u Crnoj Gori.

Goste je naš direktor Veljko Botica proveo kroz Školu, ispratili su prezentaciju na engleskom jeziku o našoj Školi (kroz prezentaciju ih je provela prof. Jovanka Popović), a potom smo im upriličili ručak u Učeničkom i studentskom domu *Spasić – Mašera*.

Učenike iz Podgorice i Xanten-a pratili su profesori Maja Vuković i Filip Jovićević te Beate Shotten i Thomas Scharfschwerdt.

Partnerstvo pomenutih škola poslužilo nam je kao sjajan primjer.

Slika 120: Gosti kod nas